

ΓΡΑΝΑΖΙ

Επικοινωνία με Συντακτική Ομάδα
Email: granazi.org@gmail.com
Web: http://granazi.org
Τηλ.: 94020637

Απρίλιος 2015
Αρ. Τεύχους 3

Οργανώνοντας Τις Αντιστάσεις μας από τα ΑΡΙΣΤΕΡΑ

τιμή ενίσχυσης €2.00

Μηνιαία Έκδοση Οργάνωσης ΓΡΑΝΑΖΙ

http://granazi.org

Η κατάσταση των συντεχνιών σήμερα και ο δικός μας ρόλος

σελίδα 10

Η Ιρλανδία ως το υπόδειγμα για την Κύπρο

σελίδα 3

Μετανάστες και Εργασία

σελίδα 12

Αφιέρωμα

ΟΙ ΤΑΞΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Β

Βαϊμάρη, (η) [Vaïmári]: Πόλη της Γερμανίας, όπου η γερμανική Εθνοσυνέλευση διαμόρφωσε ένα νέο Σύνταγμα μετά την ήττα της γερμανικής αυτοκρατορίας στον Ά Παγκόσμιο Πόλεμο (ΆΠΠ). Η περίοδος από το 1919 έως την άνοδο του Χίτλερ στην εξουσία το 1933 έμεινε γνωστή ως η Δημοκρατία της Βαϊμάρης

Κατά τη διάρκεια αυτής της σύντομης περιόδου το γερμανικό Ράιχ (εθνικό κράτος) απαρτίζεται από 17 ομόσπονδα κρατίδια με πρωτεύουσα το Βερολίνο και το σύνταγμα καθορίζει ένα πολιτικό σύστημα με στοιχεία κοινοβουλευτικής και προεδρευόμενης δημοκρατίας. Το σύνταγμα ήταν ο καρπός της συνεργασίας διαφόρων πολιτικών δυνάμεων, έθετε τα όρια των εξουσιών και περιείχε διατάξεις που αφορούσαν την παιδεία, τις σχέσεις εργασίας κ.α. Ωστόσο, η οικονομική κρίση, το πολεμικό χρέος και η διατήρηση των οργάνων εξουσίας του παλαιού καθεστώτος ευνοούσαν την αναβίωση του εθνικισμού και δημιούργησαν ένα εκρηκτικό μείγμα. Σε αυτές τις συνθήκες η πρώτη δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση, αποτελούμενη από σοσιαλδημοκράτες και αντιπροσώπους του καθολικού Κέντρου κλήθηκε να διαλέξει στρατόπεδο.

Πολύ γρήγορα βρέθηκε αντιμέτωπη με την κομμουνιστική επανάσταση που έγινε γνωστή ως 'η εξέγερση του Σπάρτακου'… και την έπνιξε στο αίμα. Στις 15 Γενάρη του 1919, στρατιωτικά και παραστρατιωτικά ακροδεξιά αποσπάσματα (Freikorps), με εντολή της κυβέρνησης που είχε επικηρύξει το κεφάλι της Ρόζα Λούξεμπουργκ για 100.000 μάρκα, τη συνέλαβαν και τη δολοφόνησαν μαζί με τον Καρλ Λίμπκνεχτ. Ο θάνατος τους, όπως και χιλιάδων επαναστατημένων εργατών του Βερολίνου, σηματοδότησε το τέλος της γερμανικής επανάστασης του 1918-19 και την προσωρινή σταθεροποίηση της καπιταλιστικής εξουσίας. Η καταστολή της έγινε από τη σοσιαλδημοκρατική κυβέρνηση στο όνομα της «νομιμότητας». Στην πραγματικότητα έγινε για την υπεράσπιση της αστικής νομιμότητας, δηλαδή της εξουσίας των Γερμανών καπιταλιστών απέναντι στους εξεγερμένους εργάτες.

Η ήττα της γερμανικής επανάστασης ήταν τεράστιας ιστορικής σημασίας. Επέφερε τον πλήρη αποκλεισμό της ρωσικής επανάστασης με τρομακτικές συνέπειες στο διεθνές κομμουνιστικό κίνημα που οδήγησαν την εργατική τάξη σε απανωτές ήττες παγκοσμίως. Στην ίδια τη Γερμανία η «δημοκρατία» δεν «άνθισε», όπως υπόσχονταν οι «νομιμόφρονες» σοσιαλδημοκράτες. Αντίθετα, η ήττα και η υποχώρηση του γερμανικού προλεταριάτου άνοιξε το δρόμο στους ναζί του Χίτλερ. Η αστική τάξη της Γερμανίας ξεφορτώθηκε τους σοσιαλδημοκράτες ηγέτες, αφού είχαν κάνει τη βρόμικη δουλειά, και ανέθεσε την εξουσία στον Χίτλερ και στο ναζιστικό καθεστώς του οργανωμένου τρόμου.

Η Δημοκρατία της Βαϊμάρης απέδειξε με τον πιο τραγικό τρόπο κάτι που η Λούξεμπουργκ υποστήριξε με πάθος: Αν η Αριστερά έχει ως στόχο απλώς την καλύτερη διαχείριση του συστήματος και όχι την ανατροπή του, είναι καταδικασμένη να προδώσει τους εργάτες. Ένα εργατικό κόμμα, προειδοποιούσε η Ρόζα, δεν μπορεί να αυτοπεριορίζεται στα πλαίσια του κοινοβουλευτισμού και της «νομιμότητας», γιατί τότε σκάβει το λάκκο του.

Όμως, την επιρροή που κέρδιζε με τις ιδέες της, η Ρόζα δεν τη μετέτρεψε έγκαιρα σε μια οργανωμένη και διακριτή επαναστατική πτέρυγα μέσα στο γερμανικό σοσιαλδημοκρατικό κόμμα, που ήταν τότε ενιαίο καθώς ρεφορμιστές και επαναστάτες συνυπήρχαν. Δεν τη μετέτρεψε σε μια οργανωμένη δύναμη ικανή να αντικαταστήσει τους ρεφορμιστές ηγέτες την κρίσιμη στιγμή και να τεθεί επικεφαλής των επαναστατημένων εργατών για την οριστική ανατροπή του καπιταλισμού. Όμως, η συνεισφορά της Ρόζας είναι αναντικατάστατη Η σημερινή κρίση του συστήματος, όπως και στην περίοδο της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης, φέρνει ξανά μπροστά μας το δίλημμα σοσιαλισμός ή βαρβαρότητα. Αν θέλουμε αυτή τη φορά να καταφέρουμε να το απαντήσουμε νικηφόρα, οφείλουμε να διδαχτούμε πάρα πολλά από τη Λούξεμπουργκ, αυτόν τον «αετό», όπως την αποκαλούσε ο Λένιν.

του Πέτρου Κοσμά

Η Ιρλανδία ως το υπόδειγμα για την Κύπρο

«Η Ιρλανδία είναι το υπόδειγμα για την Κύπρο», δήλωνε πριν λίγες μέρες με ύφος χιλίων καρδιναλίων ο ΥΠΟΙΚ Χάρης Γεωργιάδης. Στη κατάληξη των δηλώσεων του τόνιζε ότι «ενώ η Ιρλανδία είχε σχεδόν χρεοκοπήσει, εφάρμοσε πρόγραμμα αποτελεσματικών μεταρρυθμίσεων και είναι σήμερα η ταχύτερα αναπτυσσόμενη οικονομία στην ευρωζώνη».

Συνάδουν οι δηλώσεις του ΥΠΟΙΚ με την πραγματικότητα; Το πρώτο σκέλος των δηλώσεων του συνάδει μερικώς. Όντως, η Κύπρος ακολουθεί κατά γράμμα το ιρλανδικό μοντέλο. Όμως αυτό δεν παρατηρείται μόνο στην εποχή της μιζέριας και της κρίσης των δύο αυτών οικονομιών αλλά πολύ πριν αυτές οι δύο οικονομίες καταρρεύσουν και τεθούν σε καθεστώς μνημονίου.

Τόσο η Ιρλανδία όσο και η Κύπρος εδώ και δεκαετίες αποτελούν **«παράδεισο» για το φοροδιαφεύγον πολυεθνικό κεφάλαιο**, προσφέροντας σε αυτό πλήρη εχεμύθεια. Τα προηγούμενα χρόνια της ιρλανδικής και κυπριακής «ευμάρειας» ήταν αποτέλεσμα της παγκόσμιας υπερσυσσώρευσης πολυεθνικού κεφαλαίου, μέρος του οποίου διακλαδώθηκε και στο τραπεζικό σύστημα των δύο αυτών χωρών.

Τόσο η **ιρλανδική**, όσο και η κυπριακή καπιταλιστική **φούσκα βασίστηκε στο ιδιωτικό χρέος**. Σχεδόν το 50% του ιδιωτικού τους χρέους απαρτίζεται από μη εξυπηρετούμενα δάνεια των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων και νοικοκυριών τους. Και στις δύο περιπτώσεις το κράτη ανακεφαλαιοποίησαν τραπεζικούς κολοσσούς (κολοσσούς τόσο σε μέγεθος όσο και σε προβλήματα) για να τους δούμε μετά να καταρρέουν σαν χάρτινοι πύργοι. Ταυτόχρονα οι κυβερνήσεις τους -που δρουν ως γνήσιοι συνεχιστές της συνεργασίας με την κάθε λογής αποικιοκρατία, κλασική και μεταμοντέρνα- περνάνε το λογαριασμό στα λαϊκά στρώματα μέσω της μείωσης μισθών και συντάξεων, μέσω της φοροεπιδρομής και της συρρίκνωσης του κοινωνικού κράτους.

Δημόσιο χρέος, ανεργία και εξαθλίωση: η συνταγή της «επιτυχίας»

Αν και στην περίπτωση της Ιρλανδίας δεν εφαρμόστηκε κούρεμα καταθέσεων, **το ΑΕΠ μειώθηκε** κατά 20%. Στην Κύπρο που εφαρμόστηκε για πρώτη και μοναδική φορά μέχρι σήμερα κούρεμα καταθέσεων, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 10% μέσα σε ένα χρόνο. **Το δημόσιο χρέος** της Ιρλανδίας **εκτινάχθηκε** από το 25% του ΑΕΠ το 2007, στο 121% του ΑΕΠ σήμερα. Αντίστοιχα για την Κύπρο το δημόσιο χρέος της από το 48,3% του ΑΕΠ που ήταν το 2008 ακολούθησε ακριβώς την ίδια πορεία του ιρλανδικού και σχεδόν έχει εξισωθεί με αυτό.

Η ανεργία και στις δύο χώρες καλπάζει πάνω από το 17% και είναι κατά πολύ μεγαλύτερη στους νέους. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της μετανάστευσης από την Ιρλανδία έχει ξεπεράσει ακόμα και την περίοδο του «Μεγάλου Λοιμού»*. Συγκεκριμένα, το σύνολο αυτών που εγκαταλείπουν την Ιρλανδία, αν αφαιρεθεί ο αριθμός των ανθρώπων που εισέρχονται σε αυτήν (η καθαρή μετανάστευση δηλαδή), αγγίζει τους 35 χιλιάδες. Σχεδόν το 20% του ιρλανδικού πληθυσμού ηλικίας 18-45 έχει μεταναστεύσει.

Πληθυσμιακά η Ιρλανδία είναι τρεις φορές μεγαλύτερη από την Κύπρο. Δεν είναι και τεράστια η διαφορά τους. Έχει σημασία το γεγονός ότι ο κάθε λογής ευρωλιγούρης, ντόπιος και ξένος, επικαλείται το μοντέλο της Ιρλανδίας ως το υπόδειγμα για τη χρεωμένη οικονομία του; Μα φυσικά! Ένα μικρό σχετικά κράτος όπως η Ιρλανδία, παρά την υποτιθέμενη κρίση χρέους της, **εξακολουθεί να συσσωρεύει πολυεθνικό κεφάλαιο** (όπως πχ επενδύσεις της Google) και αυτό είναι αποτέλεσμα της μείωσης του μοναδιαίου κόστους εργασίας και της ταυτόχρονης αύξησης της ανεργίας και της ημιανεργίας **(jobless economic growth)**

Όταν ακούγεται και ξανά ακούγεται η έννοια της ανταγωνιστικότητας για την ιρλανδική οικονομία, αυτό που εννοείται είναι η αύξηση της ποσόστωσης του κέρδους του κεφαλαίου και η υλική εξαθλίωση των δυνάμεων της εργασίας. Τα μνημόνια απλώς εντείνουν την επίσπευση αυτής της διαδικασίας.

Παρόλα αυτά ο ΥΠΟΙΚ της Κύπρου Χάρης Γεωργιάδης, ως ένας από τους πολιτικούς εκπροσώπους των πιο αντιδραστικών κύκλων του ευρωπαϊκού και κυπριακού κεφαλαίου, με τη δήλωση του στο πρακτορείο «Ρόιτερ» παραδίδει μαθήματα «διεθνισμού των από πάνω». Συγκεκριμένα δήλωσε: «Με την Ελλάδα υπάρχουν πολιτισμικοί και εθνικοί δεσμοί, αλλά αυτό είναι όλο. Υπήρχε έντονη σύνδεση ανάμεσα στις δύο οικονομίες μέσω του τραπεζικού μας τομέα, η οποία τερματίστηκε πριν από δύο χρόνια. Η Ιρλανδία είναι το υπόδειγμα για την Κύπρο...».

Κάντο όπως οι Ιρλανδοί

Τους τελευταίους μήνες έχουν γίνει εκατοντάδες διαδηλώσεις σε όλη την Ιρλανδία, με τον κόσμο να διαμαρτύρεται μαζικά ενάντια στη φορολόγηση του νερού. Απέναντι στις εξοντωτικές χρεώσεις που συμφώνησε η κυβέρνηση με τους δανειστές ως μέτρο... για την έξοδο της χώρας από την κρίση το κεντρικό σύνθημα των διαδηλώσεων ήταν «Δεν πληρώνουμε». Η κυβέρνηση προσπάθησε να προλάβει τα χειρότερα και ανακοίνωσε μείωση των υπό επιβολή νέων τελών ύδρευσης, αλλά οι διαδηλώσεις συνεχίστηκαν και μάλιστα εντάθηκαν. Φαίνεται ότι αυτή η επίθεση της κυβέρνησης ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι της υπομονής του ιρλανδικού λαού και οδήγησε στο **ξέσπασμα πρωτοφανών για τη χώρα λαϊκών κινητοποιήσεων.**

Διεθνισμός των από κάτω

Αν η λύση στα προβλήματα των καπιταλιστών και των κατεστημένων τους βρίσκεται στην «υπερεθνική» τους συστράτευση ενάντια στον κόσμο της δουλειάς, η απάντηση μας μπορεί να είναι μόνο ο πραγματικός διεθνισμός. Αυτός των από κάτω... Σε αυτό το επίπεδο και μόνο ας ακολουθηθεί το υπόδειγμα της Ιρλανδίας.

[1]ο Μεγάλος Λοιμός ήταν μία περίοδος μαζικής πείνας, επιδημιών και μετανάστευσης στην Ιρλανδία μεταξύ 1845 και 1852 και οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη βρετανική αποικιοκρατική πολιτική.

του Κκιλίντζιρου

Που πάνω-που πάνω

★ Ήταν το Βέργας-Gate, ήρθε το Γιωρκάτζη-Gate και ο Νίκαρος αυτοπαρουσιάζεται ως πολεμιστής του φωτός (τουλάχιστον).

★ Και θα μου πεις, γιατί τόσα σκάνδαλα; Γιατί στον καπιταλισμό έχουμε τους πολιτικούς για να νομιμοποιούν τη βια ενάντια στους εργαζόμενους, με άλλα λόγια να υπερασπίζονται τα συμφέροντα των αφεντικών.

★ Και βία δεν εννοώ μόνο το ξύλο -που αν χρειαστεί πέφτει κι αυτό- αλλά την εξάρτηση από μισθούς πείνας, την απλήρωτη ή αδήλωτη εργασία, την έλλειψη ασφάλειας, τα εργατικά ατυχήματα και πολλά άλλα.

★ Δεν μας φταίει, λοιπόν, μόνο ο τάδε ή ο δείνα πολιτικός αλλά αυτό το σύστημα που λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο από τα γεννοφάσκια του.

★ Ανάπτυξη με τους δικούς τους όρους, για να στο πω διαφορετικά, είναι η Κίνα και οι καθημερινοί θάνατοι εργατών-αναλώσιμων.

★ Ιδιωτικοποιήσεων συνέχεια: Η λιμενική βιομηχανία πρέπει να γίνει η "ναυαρχίδα" της οικονομικής ανάπτυξης του τόπου, δηλώνει ο Φώτης Παναγίδης της Αρχής Λιμένων Κύπρου, σημειώνοντας ότι θα προκύψουν πολλαπλά οφέλη από την ιδιωτικοποίηση. Ο δε Υπουργός Συγκοινωνιών ανέφερε ότι η διαδικασία θα ολοκληρωθεί ως το τέλος του 2015. Πρόσω ολοταχώς προς την«ανάπτυξη» λοιπόν! Ούτε λέξη βέβαια για τους εργαζόμενους εκεί.

★ Και μη μου πεις «αυτοί καλά την έχουν» γιατί θα σου πω ότι στο τέλος θα την πάθουμε σαν τον Γερμανό πάστορα Martin Niemöller που έγραψε το εξής αυτοβιογραφικό ποιηματάκι για την αδιαφορία που επέδειξε και στο τέλος φυλακίστηκε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης από τους ναζιστές: «Όταν ήρθαν να πάρουν τους τσιγγάνους δεν αντέδρασα/Δεν ήμουν τσιγγάνος. Όταν ήρθαν να πάρουν τους κομμουνιστές δεν αντέδρασα/Δεν ήμουν κομμουνιστής. Όταν ήρθαν να πάρουν τους Εβραίους δεν αντέδρασα/Δεν ήμουν Εβραίος. Όταν ήρθαν να πάρουν εμένα/Δεν είχε απομείνει κανείς για να αντιδράσει...»

★ Μετά τον τραγικό θάνατο του φοιτητή στα Γιάννενα, θυμήθηκαν όλοι σε Κύπρο και Ελλάδα τι κακό που είναι το bullying.

★ Στην περίπτωση όμως του Βαγγέλη Γιακουμάκη, βουλευτής έπαιρνε τηλέφωνα για να προστατέψει τους βασανιστές, η μοναδική καθηγήτρια που είχε κάνει καταγγελίες εδώ και εναν χρόνο αγνοήθηκε επιδεικτικά και πάει λέγοντας...

- Η απάντηση έρχεται από 'ψάρεμα' στα social media: «"ΚΑΝΕΝΑΣ ΜΟΝΟΣ ΤΟΥ, ΚΑΜΙΑ ΜΟΝΗ ΤΗΣ". Αυτό δεν αρκεί να το λέμε, πρέπει να το οργανώσουμε και να το βγάλουμε επιθετικά απέναντι σ'αυτόν τον κόσμο που σαπίζει πάνω μας. Και κάποιοι έχουμε μεγαλύτερη ευθύνη σ'αυτό. Όσοι/ες μιλάμε στο όνομα της συλλογικότητας και της συντροφικότητας πρέπει να σηκώσουμε επιτέλους το γάντι» (Left-eris Papathanasis).

- Στις 18 του Μάρτη, οι Γερμανοί απέδειξαν στον κόσμο με τα γεγονότα της Φρανκφούρτης ότι παλεύουν κι αυτοί. Επιτέλους δηλαδή, για να κοπεί η καραμέλα που δυστυχώς αναπαράγεται και από κομμάτια της Αριστεράς, ότι οι Γερμανοί γενικώς είναι οι κακοί. Λες και είμαστε τίποτα πρωταγωνιστές σε γουέστερν (όχι τίποτε άλλο, δεν διευκρινίζει και κανείς αν εμείς είμαστε οι καλοί ή οι άσχημοι). Ακούγεται πάντως επικίνδυνα πολύ, το ιδεολόγημα ότι η κόντρα δεν είναι κεφάλαιο εναντίον εργαζομένων αλλά Βόρειοι εναντίον Νότιων ή ναζί εναντίον πρώην, νυν και δυνάμει θυμάτων.

- Α και να μην ξεχάσεις να πας στο Κολόσσι, όπου εκτίθενται για προσκύνημα οι πλαστικές παντόφλες του Παΐσιου... Τι να κάνουμε, άλλες φορές φέρνουν κεφάλια, τώρα πέφτει παντόφλα...

- Δεν καταλαβαίνω γιατί ο Τουρκοκύπριος μαθητής που βγήκε πρόεδρος σε ενα σχολείο είναι είδηση, τη στιγμή που ΕΛΑΜίτες χύνουν ανενόχλητοι το ρατσιστικό τους δηλητήριο, επωάζοντας το αυγό του φιδιού σε πολλά σχολεία.

- Τζ' εν μας κανεί ο εθνικιστικός χαρακτήρας των προγραμμάτων του κυπριακού σχολείου, επίκεινται νέες αλλαγές προς το εθνικιστικότερο.

- Και πώς θα μπορούσε να λείπει η εκκλησία (!) από μια τέτοια συζήτηση; «Η Ιερά Σύνοδος ασχολήθηκε περισσότερο με τη μελέτη του είδους της προσφερόμενης Παιδείας και τον προσανατολισμό της εν σχέσει με τον χριστιανικό και ελληνικό χαρακτήρα της». Bingo!

της Μαρίας Παναγοπούλου

Germanwings

Χτίζοντας την ασφάλεια μέσα στα συντρίμμια της ανασφάλειας

Η είδηση για τη συντριβή του αεροσκάφους της γερμανικής low cost εταιρείας Germanwings, συγκλόνισε τους ανθρώπους παγκόσμια. Η απώλεια εκατοντάδων ζωών ήταν για μέρες το πρώτο θέμα στα δελτία ειδήσεων. Οι ιστορίες ζωής των επιβατών και η τραγικότητα των στιγμών που πέρασαν και περνούν οι συγγενείς των θυμάτων ξύπνησαν τα ανθρώπινα συναισθήματα της συμπόνιας, της αλληλεγγύης και της λύπης για τον άδικο χαμό πολλών συνανθρώπων μας.

Ξύπνησε, όμως, και την ανησυχία για το πόσο ασφαλείς είμαστε ταξιδεύοντας με επισφαλείς εταιρείες. Δεν είναι τυχαίο ότι αμέσως μετά το δυστύχημα κυκλοφόρησε η λίστα του Παρατηρητηρίου για την Αεροπορική Ασφάλεια και τον Τουρισμό (OBSAAT) με τις πιο ασφαλείς αλλά και πιο επικίνδυνες αεροπορικές εταιρείες. Τόσο η Lufthansa (group A) όσο και η θυγατρική της Germanwings (group B) κατατάσσονται ανάμεσα στις ασφαλέστερες εταιρείες παγκοσμίως. Υπό αυτή την έννοια, η συντριβή του αεροσκάφους εκθέτει μια εταιρεία η οποία για χρόνια μπορούσε να υπερηφανεύεται για την ασφάλεια που παρέχει στους ταξιδιώτες της.

Τις μέρες που ακολούθησαν κορυφώθηκε η δημόσια συζήτηση για τις αιτίες του δυστυχήματος και διατυπώθηκαν διάφορα σενάρια: η παλαιότητα του αεροπλάνου, η μηχανική βλάβη, εξωγενείς παράγοντες αλλά και ο ανθρώπινος παράγοντας. Όμως, παρ' ότι η διαδικασία διερεύνησης ενός αεροπορικού δυστυχήματος απαιτεί πολυεπίπεδη έρευνα και χρόνο, κάτι τέτοιο δε συνέβη στη συγκεκριμένη περίπτωση. Λίγες μόνο ώρες μετά τον εντοπισμό του μαύρου κουτιού (FDR) άρχισαν οι διαρροές στον τύπο για το πόρισμα της αεροπορικής τραγωδίας και ο εισαγγελέας της Μασσαλίας αποφάνθηκε ότι το αεροπλάνο έπεσε με απόφαση του «ψυχικά διαταραγμένου» συγκυβερνήτη. Τα ΜΜΕ πολύ πρόθυμα αναπαρήγαγαν την είδηση παρά τις δηλώσεις του Ρεμί Ζουτί, επικεφαλής της Εθνικής Υπηρεσίας της Γαλλίας για την Έρευνα και την Ανάλυση της Ασφάλειας της Πολιτικής Αεροπορίας (BEA). Ο Ζουτί στέκεται κριτικά απέναντι στη βιασύνη των ΜΜΕ δηλώνοντας «παρότι το μηχάνημα καταγραφής έχει εγγράψει ήχους και φωνές, δεν υπάρχει η παραμικρή εξήγηση για τη συντριβή του αεροσκάφους. Θα χρειαστούν μέρες ή και εβδομάδες προκειμένου τα στοιχεία αυτά να αποκωδικοποιηθούν».

ο αποδιοπομπαίος τράγος

Η απειλή του «επικίνδυνου και απρόβλεπτου ψυχικά ασθενή που ανά πάσα στιγμή μπορεί να βλάψει τον εαυτό του και τους άλλους» ανασύρθηκε από το χρονοντούλαπο της ιστορίας. Οι υποτιθέμενες ευαισθησίες για τους ψυχικά πάσχοντες πετάχθηκαν μονομιάς στον κάλαθο των αχρήστων. Ακολούθησαν σκηνές κοινωνικού κανιβαλισμού, όπου κάθε πτυχή της ζωής του νεαρού συγκυβερνήτη εξετάστηκε κάτω από το πρίσμα του διερευνητικού φακού των επίδοξων αναλυτών, εμπειρογνωμόνων, δημοσιογράφων και τηλεψυχολόγων. Υπήρξαν ακόμα και διαγνώσεις, βασισμένες σε υλικό από τα δελτία ειδήσεων (!). Αυτό που δεν σχολιάστηκε στα τηλεοπτικά πάνελ είναι ότι η επιστράτευση της ατομικής παθολογίας και η συστηματική αναφορά στη συναισθηματικά και ιδεολογικά φορτισμένη έννοια της επικινδυνότητας **έχει ως βασικό στόχο όχι την ανακάλυψη αλλά τη συσκότιση της αλήθειας**. Σε κάθε περίπτωση ο υπέρμετρος ζήλος των ΜΜΕ να απενοχοποιήσουν την εταιρεία και να καταδικάσουν τον «ψυχασθενή πιλότο» προκαλεί εντύπωση. Πρόκειται για μια προσπάθεια βεβιασμένη και χοντροκομμένη.

Τα κέρδη τους κοστίζουν ανθρώπινες ζωές

Στη σχετική συζήτηση αποκρύπτεται ένα ακόμη γεγονός. Η εντατική προσπάθεια εδώ και χρόνια για να πειστούμε ότι η ανάπτυξη -όπως σε όλους τους τομείς έτσι και στις αερομεταφορές- θα έρθει με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, τη συμπίεση του κόστους και τις «έξυπνες ιδέες». Το μοντέλο επιχειρηματικότητας που εισήγαγαν οι low cost αεροπορικές εταιρείες έχει αλλάξει τα δεδομένα στον τομέα των αερομεταφορών. Έχει οδηγήσει στο να υπάρχουν δυο ειδών ταξιδιώτες: αυτοί που έχουν να πληρώσουν και άρα μπορούν να επιλέξουν τις πιο ακριβές και ασφαλείς εταιρείες και αυτοί που δεν έχουν και αναγκαστικά καταλήγουν στις λιγότερο αξιόπιστες εταιρείες. Με άλλα λόγια η ασφάλεια ταυτίστηκε με την οικονομική δυνατότητα του καθενός μας. **Αν έχεις λεφτά αγοράζεις και περισσότερη ασφάλεια...**

Οι φανατικοί του καπιταλισμού υπερασπίζονται αυτό το μοντέλο λέγοντας οτι οι χαμηλοί ναύλοι των «φτηνών» εταιρειών επέτρεψαν σε περισσότερο κόσμο να ταξιδεύει. Η αλήθεια είναι ότι όλοι οι άνθρωποι πρέπει να έχουν πρόσβαση στις μετακινήσεις αλλά όχι παίζοντας το κεφάλι μας κορώνα-γράμματα. Ένα άλλο στοιχείο για το οποίο υπερηφανεύονται οι «έξυπνοι επιχειρηματίες» είναι ότι κατάφεραν να μειώσουν τις τιμές των εισιτηρίων γιατί κατάφεραν με διάφορους τρόπους να μειώσουν το κόστος. Η συμπίεση του κόστους, βεβαίως, συμπεριλαμβάνει τη μείωση του προσωπικού, τους μειωμένους μισθούς, την αύξηση των ωρών εργασίας και τη «χαλάρωση» των ελέγχων στα αεροσκάφη. Όλα αυτά σε ένα τόσο ευαίσθητο για τη ζωή των ανθρώπων τομέα.

Οι τελευταίες δυο παράμετροι είναι και το όραμα όλων όσων τάσσονται υπέρ των ιδιωτικοποιήσεων των κρατικών αεροπορικών εταιριών με στόχο δήθεν την καταπολέμηση των μονοπωλίων και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Αυτό που επί της ουσίας οραματίζονται είναι περισσότερη δουλειά με λιγότερα λεφτά για το προσωπικό, χαμηλότερης ποιότητας παροχές για το κοινό και ξαναμοίρασμα της πίτας των κερδοφόρων επιχειρήσεων για τα ιδιωτικά συμφέροντα. Δυστυχώς τη συζήτηση αυτή την παρακολουθήσαμε έντονα το προηγούμενο διάστημα και στην Κύπρο όταν στο στόχαστρο του ξεπουλήματος μπήκαν οι Κυπριακές Αερογραμμές. Αυτό που δεν ακούμε σχεδόν ποτέ είναι ότι τις προηγούμενες δεκαετίες οι κρατικές στο μεγαλύτερο ποσοστό εταιρείες κατάφεραν να αυξήσουν τα ποσοστά ασφάλειας και να καταστήσουν τις αεροπορικές μεταφορές έναν από τους πιο ασφαλείς τρόπους μετακίνησης. Και αυτό δεν έγινε τυχαία.

Από τη στιγμή όμως που η συζήτηση μετατοπίστηκε από την ασφάλεια και τη ζωή των ανθρώπων στο κέρδος **κάτι έχει αρχίσει να αλλάζει** στις στατιστικές εκείνες που ήθελαν εξαιρετικά μικρές τις πιθανότητες αεροπορικής τραγωδίας. Άλλωστε στο χρόνο που μας πέρασε πριν το δυστύχημα της Germanwings **είχαν προηγηθεί οκτώ αεροπορικά δυστυχήματα με τραγικό απολογισμό 1.082 νεκρούς.** Ούτε αυτά έγιναν τυχαία.

“Οι υποστηρικτές των ιδιωτικοποιήσεων συχνά αναφέρουν ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι ποιοτικότερες, αν τις προσφέρει ο ιδιώτης σε σύγκριση με το κράτος. Η πρακτική των low cost αεροπορικών εταιρειών αποδεικνύει ακριβώς το αντίθετο”

του εκπαιδευτικού Δημήτρη Σωφρονίου

Σχολική εκδήλωση με τη συνεργασία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες

Στο πλαίσιο της παγκόσμιας ημέρας κατά του ρατσισμού (21 Μαρτίου), οργανώσαμε στις 19 Μαρτίου στο Λύκειο Έμπας στην Πάφο εκδήλωση με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Το θέμα ήταν η αύξηση των προσφύγων τα τελευταία χρόνια (ειδικότερα από την Αραβική Άνοιξη και μετά) και κατ΄επέκταση ο ρατσισμός και η ξενοφοβία που παρατηρούνται ανά το παγκόσμιο και στη χώρα μας ειδικότερα.

Την εκδήλωση, που στέφτηκε με αρκετή επιτυχία, παρακολούθησε η Β΄Λυκείου με αφορμή την ενότητα 'Ρατσισμός' στο μάθημα της Έκφρασης-Έκθεσης. Εξαιτίας της μορφής της εκδήλωσης (διαδραστικός διάλογος), δεν ήταν δυνατό να την παρακολουθήσει όλο το σχολείο, γι΄αυτό περιοριστήκαμε στη Β΄ Λυκείου.

Στη συζήτηση κύρια ομιλήτρια ήταν η Έλια Πετρίδου, εκπρόσωπος της Ύπατης Αρμοστείας για τους πρόσφυγες. Η μορφή της συζήτησης, κυρίως μέσω ερωτήσεων – απαντήσεων, κράτησε το ενδιαφέρον των μαθητών αρκετά ψηλά αφού συμμετείχαν και οι ίδιοι. Για να αναφέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, μόλις πήρε το λόγο η Έλια, το πρώτο πράγμα που τους είπε ήταν να γράψουν όσο πιο γρήγορα μπορούν σε ένα χαρτί πέντε πράγματα που θα έπαιρναν μαζί τους στα επόμενα λίγα λεπτά που είχαν στη διάθεσή τους για να εγκαταλείψουν τη χώρα τους! Αυτό ήταν ένα παράδειγμα του πώς έγινε η εκδήλωση για να κεντρίσει το ενδιαφέρον των μαθητών.

Μας παρουσίασε επίσης ιστορίες προσφύγων, δραματικές πολλές φορές, το πώς τους εκμεταλλεύονται οι δουλέμποροι για να τους πάνε κάπου στην Ευρώπη και πόσο επικίνδυνο είναι το ταξίδι αυτό, αφού συχνά πολλοί από αυτούς δεν φτάνουν ποτέ στον προορισμό τους. **Μόνο την περσινή χρονιά χάθηκαν στα νερά της Μεσογείου κάπου 3.500 ζωές!** Αναλύσαμε τις έννοιες πρόσφυγας, μετανάστης, αιτητής ασύλου κ.ά., έννοιες που ακόμα και οι πιο πολλοί ενήλικες αγνοούμε. Η Έλια με πολλή παραστατικότητα έφερε και έδειξε στους μαθητές τα είδη πρώτης ανάγκης που δίνει η Ύπατη Αρμοστεία σε καταυλισμούς προσφύγων, όπως κουνουπιέρες, πρόχειρα χαλάκια για τον ύπνο, ειδικά χάπια που καθαρίζουν – όσο γίνεται - το βρώμικο νερό που πολλές φορές αναγκάζονται να πιουν, καθώς κι ένα είδος πρόχειρου αντίσκηνου. Αναφερθήκαμε, ακόμη, στους λόγους που αναγκάζουν κάποιον να εγκαταλείψει τη χώρα του, από ποιες χώρες προέρχονται κυρίως οι πρόσφυγες – όπου τα πρωτεία έχει η Συρία τα τελευταία χρόνια λόγω του εμφυλίου πολέμου. Τέλος, η Έλια μας παρουσίασε φωτογραφίες προσφύγων και τις προσωπικές (συγκινητικές πολλές φορές) ιστορίες του καθενός.

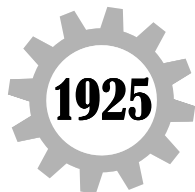
Αυτά έγιναν, σε γενικές γραμμές, και θεωρώ πως, τουλάχιστον, προβλημάτισαν αρκετά την πλειονότητα των παιδιών που παρακολούθησαν την εκδήλωση. Είναι η δεύτερη φορά που οργανώσαμε τέτοια εκδήλωση τη φετινή σχολική χρονιά. Η προηγούμενη ήταν το Δεκέμβριο στο Γυμνάσιο Γεροσκήπου.

Θεωρώ πως το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας θα έπρεπε να οργανώνει τέτοιες εκδηλώσεις στα σχολεία της Κύπρου, αφού έχουνε γίνει, πλέον, πολυπολιτισμικά με πολλά παιδιά προσφύγων και μεταναστών. Αφού, όμως, δυστυχώς αυτό δεν γίνεται, **καλό θα ήταν όποιος συνάδελφος νιώθει να διακατέχεται από αισθήματα συμπαράστασης και αλληλεγγύης απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους να οργανώσει παρόμοιες εκδηλώσεις σε σχολικούς – και όχι μόνο- χώρους.** Νομίζω ότι κάτι τέτοιο θα αποτελούσε σημαντικό ανάχωμα στα φαινόμενα ρατσισμού και εθνικισμού που παρατηρούνται σήμερα στα κυπριακά σχολεία και στην κυπριακή κοινωνία γενικότερα.

Η Πρωτομαγιά στην Κύπρο

της L. Gear

Ιδρύεται το Εργατικό Κέντρο στη Λεμεσό με στόχο τη συστέγαση των συντεχνιών/σωματείων, τον συντονισμό της δράσης τους, την ανάπτυξη της αλληλεγγύης και της ταξικής συνείδησης. Από τότε αρχίζει ο εορτασμός της Πρωτομαγιάς στην Κύπρο.

1925–1947 Ταξική ένωση

Σε ψήφισμα προς την αποικιακή κυβέρνηση οι εργάτες απαίτησαν μεταξύ άλλων εργατικούς νόμους για αναγνώριση των συντεχνιών, θέσπιση του οχταώρου, αποζημίωση των εργατικών ατυχημάτων, αποζημίωση για αδικαιολόγητες απολύσεις, προστασία των γυναικών και των ανήλικων εργαζομένων, κατάργηση της φορολογίας στα είδη πρώτης ανάγκης, φορολόγηση του κεφαλαίου και τερματισμό της αστυνομικής καταδίωξης εργατών και αγροτών στις πόλεις και στα χωριά. Η αποικιακή κυβέρνηση αντέδρασε άμεσα. Απέλασε τον Έλληνα κομμουνιστή γιατρό Νίκο Γιαβόπουλο, που ήταν που τους οργανωτικούς πυρήνες του ταξικού συνδικαλιστικού κινήματος και συστηματοποίησε την παρακολούθηση των κομμουνιστών εργατών, τις απειλές και γενικότερα την προσπάθεια τρομοκράτησής τους. Η ελληνοκυπριακή αστική τάξη επικρότησε την απέλαση του Γιαβόπουλου και τη σκλήρυνση της αποικιακής πολιτικής. Παράλληλα μέσα στο αντικομμουνιστικό κλίμα της εποχής εμφανίστηκαν και φαινόμενα τραμπουκισμού (ξυλοδαρμών) με την ανοχή της αποικιακής αστυνομίας."[i]

Πρωτομαγιάτικες συγκεντρώσεις– σταθμοί

Παρά τα τεράστια εμπόδια λογοκρισίας, αστυνομοκρατίας, κατάσχεση εράνων κ.ά. ο εορτασμός της πρωτομαγίας διεξαγόταν με διαρκώς μεγαλύτερη μαζικότητα.

1931 Εργατική Λέσχη Λευκωσίας.

1940 Διαμαρτυρίες σε όλη τη Κύπρο "με αιτήματα την άρση των εκτοπιστικών διαταγμάτων στελεχών του Εργατικού Κινήματος, τη θέσπιση Εργατικής Νομοθεσίας και την εισαγωγή Κοινωνικών Ασφαλίσεων." [ii]

1947 Λόγω της σκληρής μάχης των Μεταλλωρύχων η Πρωτομαγιά γιορτάζεται στη Λεύκα και στο Μαυροβούνι. "Η αμερικάνικη διοίκηση της εταιρείας απαγόρευσε την εκδήλωση και εκβιαστικά έκλεισε για τρεις ημέρες τις εγκαταστάσεις (σ.σ. λοκάουτ). Οι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι εργαζόμενοι θυσίασαν τα τρία μεροκάματα, που για τα δεδομένα της τότε εποχής ήταν δυσβάσταχτο κόστος, δεν πτοήθηκαν και εκατοντάδες ήταν αυτοί που πήραν μέρος στη μεγαλειώδη παρέλαση αψηφώντας τα μέτρα της Διεύθυνσης της εταιρείας και της αστυνομίας." [ii]

1943–1958: Εθνοτικός διαχωρισμός

ο αντικομμουνισμός σε συνδυασμό με τον εθνικισμό έφεραν την διάσπαση

Παρά τις προϋπάρχουσες ιδεολογικές και εθνοτικές διαφορές, μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '40, "η ενότητα της εργατικής τάξης έμπαινε ως επιτακτική προτεραιότητα.... Οι κομμουνιστές εξελίχτηκαν σε άτυπους ηγέτες του εργατικού κινήματος." [i]

Όμως τη δεκαετία του 1940, ο αντιφασιστικός και ο αντιαποικιακός αγώνας άλλαξαν τις συνθήκες. Στην Κύπρο, το ΑΚΕΛ, με την πολιτική του Λαϊκού Μετώπου κέρδισε δυο από τους πέντε δήμους στις εκλογές του 1943. Η συστράτευση της ΠΣΕ (ΠΕΟ) με το ΑΚΕΛ στις δημοτικές εκλογές προκάλεσε αντιδράσεις ορισμένων μελών και οδήγησε στην ίδρυση των Νέων Συντεχνιών το 1944, με ελληνοχριστιανική πολιτική γραμμή και στήριξη από το Κυπριακό Εθνικό Κόμμα (ΚΕΚ).

"Ενώ οι Παλιές Συντεχνίες αυτοπροσδιορίζονταν ως ταξικές οργανώσεις, οι Νέες Συντεχνίες αυτοπροσδιορίζονταν ως εθνικές οργανώσεις. Αυτή ήταν η βασική ιδεολογική διαίρεση του συνδικαλιστικού κινήματος τη δεκαετία του 1940, που ήταν η δεκαετία της μεγαλύτερής του δύναμης. Και αυτή η ιδεολογική διαίρεση ήταν εμφανής στις συζητήσεις και στις εκδηλώσεις που οργανώνονταν – διαλογικές συζητήσεις και μαθήματα στην Αριστερά, άρθρα και διαλέξεις στην Δεξιά. Ενώ η Αριστερά έδινε έμφαση στην ταξική και υλιστική διαπαιδαγώγηση των εργατών, η Δεξιά έδινε έμφαση στην εθνική και αντικομμουνιστική διαπαιδαγώγηση των εργατών."[i]

Η απαρχή του taksim

Η γραμμή του ΑΚΕΛ για εθνική αυτοδιάθεση, δηλαδή ένωση με την Ελλάδα, σηματοδότησε την ολοκληρωτική επικράτηση του εθνικισμού στην ελληνοκυπριακή κοινότητα και οδήγησε στην εμφάνιση και σταδιακή άνοδο του τουρκοκυπριακού εθνικισμού με βασικό σύνθημα την αποτροπή της Ένωσης μέσω του διαχωρισμού (taksim) των κοινοτήτων στην Κύπρο. "Οι πρώτες τουρκικές συντεχνίες εμφανίζονται το 1942. Ήταν όμως πολύ αδύναμες τόσο αριθμητικά όσο και οργανωτικά. Οι περισσότεροι Τουρκοκύπριοι εργάτες συνέχισαν να είναι μέλη της ΠΣΕ-ΠΕΟ. Οι Τουρκοκύπριοι εργάτες δεν έδειξαν ενθουσιασμό για το ξεχωριστό κίνημα πριν το 1956" παρά την εθνικιστική στροφή του ΑΚΕΛ και της ΠΣΕ-ΠΕΟ. [i]. Ακόμα και το 1958, τρία χρόνια μετά την εμφάνιση της ΕΟΚΑ και με τον τουρκοκυπριακό εθνικισμό σε ανοδική πορεία, χιλιάδες Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι εργάτες βγήκαν στους δρόμους ανεμίζοντας κόκκινα λάβαρα. Αυτή η ένωση των δύο κοινοτήτων κάτω από ένα κοινό σύμβολο (και σκοπό), ακολουθήθηκε από δολοφονίες Τουρκοκυπρίων πρωτοπόρων αγωνιστών από τα όργανα του εθνικισμού και την ΤΜΤ [ii]

2014 Δικοινοτική Πρωτομαγιά

Η περσινή απόφαση των συντεχνιών της ΠΕΟ και της DEVIS να οργανώσουν κοινή πρωτομαγιάτικη εκδήλωση αγκαλιάστηκε με ενθουσιασμό από πλήθος κόσμου και από τις δύο κοινότητες. Περίπου 5.000 άνθρωποι βρέθηκαν στο γήπεδο της Τσετίνκαγια, απέναντι από το Λήδρα Πάλας και διαδήλωσαν με ενθουσιασμό ενάντια στους κοινούς εχθρούς: τη λιτότητα, το φασισμό, τον εθνικισμό, που και στις δυο πλευρές του νησιού αποτελούν το ιστορικό σχέδιο εξασφάλισης της κυριαρχίας του κεφαλαίου πάνω στους εργαζόμενους. Οι υψωμένες γροθιές, τα χαμόγελα στα πρόσωπα των συντροφισσών και των συντρόφων, οι κόκκινες σημαίες και τα μαχητικά συνθήματα που δονούσαν την ατμόσφαιρα μας γέμισαν αισιοδοξία. Μια αισιοδοξία που πηγάζει από τη εμπειρία ότι, όταν η εργατική τάξη παλεύει ενωμένη, μπορεί να τσακίσει τα διχαστικά σχέδια των από πάνω και να απελευθερώσει τον εαυτό της και ολόκληρη την κοινωνία

Η πρωτομαγιά σήμερα

Σήμερα που εφαρμόζονται οι πιο ακραίες νεοφιλελεύθερες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τις πιο αντιδραστικές και αντεργατικές κυβερνήσεις της χώρας χρειαζόμαστε ξανά, την εργατική οργάνωση, τη διεθνιστική ενότητα, την ταξική αλληλεγγύη. Εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα, ντόπιοι και μετανάστες, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι μπορούμε να τους σταματήσουμε και να χτίσουμε το κοινό μας μέλλον! Γιατί ο μεγαλύτερος φόβος εθνικισμού και εργοδοτών και η μεγαλύτερη δύναμη των εργατών συνοψίζεται σε αυτό το απόσπασμα της πρωτομαγιάτικης προκήρυξης του 1926:

«Οι πιέσεις των αφεντικών μας, η εκμετάλλευση από τους πλουτοκράτες πρέπει να μας ενώσουνε, Τούρκους και Χριστιανούς. Δε μας χωρίζουνε πια φυλετικά μίση και θρησκευτικοί φανατισμοί. Αφτά ανήκουνε στο παρελθόν. Σήμερα πρέπει όλοι αδερφωμένοι να διεκδικήσουμε τα δικαιώματα που έχουμε στη ζωή··· Κανένας Οθωμανός και κανένας Χριστιανός εργάτης δεν πρέπει να λείψει από την αβριανή συγκέντρωση της Πρωτομαγιάς. Ζήτω η αδερφοσύνη των Ελλήνων και Τούρκων εργατών. Ζήτω οι εργάτες όλου του κόσμου».

[i] Γρηγόρης Ιωάννου, "Η εργατική τάξη και το συνδικαλιστικό κίνημα στην Κύπρο 1920-1960", Χρονικό του Πολίτη, φύλλο 2/11/2008
[ii] Χρίστος Τομπάζος, "Πρωτομαγιά" (Στήλη: Απόψεις), Η Καθημερινή, φύλλο 18/04/2012

του Σάμου Σαμουήλ

Η κατάσταση των συντεχνιών σήμερα και ο δικός μας ρόλος

Η σημερινή κατάσταση των συντεχνιών (ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ κλπ) ανοίγει μια πληθώρα ερωτημάτων στους εργαζόμενους:

Αξίζει τον κόπο να συμμετέχουμε στις συντεχνίες;

Μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στις ηγεσίες των συντεχνιών;

Αξίζει τον κόπο να γίνονται πορείες, διαδηλώσεις, απεργίες;

Τα ερωτήματα αυτά δεν είναι καθόλου τυχαία. Αντανακλούν την κατάσταση που βρίσκονται σήμερα οι εργαζόμενοι με την ανεργία, τη μείωση των μισθών τους και τη διάλυση των εργασιακών δικαιωμάτων τους. Αλλά ας δούμε, αρχικά, σε ποια κατάσταση βρίσκονται οι συντεχνίες.

αποδυνάμωση

Οι συντεχνίες σήμερα εμφανίζονται αρκετά αποδυναμωμένες σε σύγκριση με την ισχύ που διαθέτει το κεφάλαιο και οι επιχειρηματικοί όμιλοι έναντι των εργαζομένων. Δεν είναι καθόλου τυχαία, άλλωστε, η προσπάθεια των εργοδοτών να θεμελιώσουν και τυπικά τη θέση τους μέσα από τη νομοθετική ρύθμιση κατά των απεργιών που ζήτησε ο ΟΕΒ στις 30/3/2015. Η αποδυνάμωση των συντεχνιών καταγράφεται και στα σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά των νέων εργαζομένων που εντάσσονται σε αυτές έναντι των εργαζόμενων μεγαλύτερης ηλικίας. Οι συντεχνίες «γερνούν»...

Ακόμα ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της κατάστασης είναι τα πολύ υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής εργαζομένων στις συντεχνίες από παραδοσιακούς τομείς (βιομηχανία, οικοδομή, δημόσιο) και όχι από τους ταχύτατα αναπτυσσόμενους κλάδους των υπηρεσιών, όπου κυριαρχεί και πάλι η ομάδα των εργαζομένων νεαρής ηλικίας (20-35 ετών). Και εδώ αποτυπώνεται η αδυναμία των συντεχνιών να έχουν πρόσβαση και παρουσία σε αυτούς τους εργασιακούς χώρους.

αποξένωση

Στοιχείο της γενικότερης αποδυνάμωσης, είναι και το φαινόμενο της μη ενεργούς συμμετοχής των εργαζόμενων στις διαδικασίες της συντεχνίας. Το στοιχείο αυτό είναι κρίσιμο. Οι ηγεσίες των συντεχνιών έχουν άμεση σχέση με κόμματα που βρέθηκαν σε θέσεις εξουσίας (ΠΕΟ – ΑΚΕΛ, ΣΕΚ – ΔΗΣΥ, ΔΕΟΚ - ΕΔΕΚ). Έτσι, αφού οι εργαζόμενοι απέχουν από τις διαδικασίες των συντεχνιών, οι ηγεσίες τους αφήνονται ελεύθερες να αποδέχονται τις αντιλαϊκές και αντεργατικές πολιτικές της εκάστοτε κυβέρνησης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ήταν η αποδοχή από την ΠΕΟ ενός «ήπιου» μνημονίου επί διακυβέρνησης Χριστόφια (Σεπτέμβριος 2012), αλλά και η διαχρονική προώθηση «ευέλικτων» και επισφαλών μορφών εργασίας από τη ΣΕΚ με απευθείας χρηματοδότηση στους εργοδότες από το κράτος (STAGE, ΑΝΑΔ κλπ).

Εδώ χρειάζεται να διευκρινίσουμε το εξής: **οι σχέσεις συντεχνίας και πολιτικής** (κόμματος/ οργάνωσης κλπ) εκτός από αναπόφευκτες είναι και απολύτως θεμιτές. Οι διεργασίες μέσα στο εργατικό κίνημα είναι ξεκάθαρα πολιτικό ζήτημα και όσοι προσπαθούν να αφαιρέσουν την πολιτική από αυτές στην πραγματικότητα επιδιώκουν την αποδυνάμωση των συντεχνιών. Το ζητούμενο, όμως, είναι ποιων τα συμφέροντα εξυπηρετεί η κάθε πολιτική. Αν, δηλαδή, η πολιτική υπηρετεί την εργατική προοπτική, οπότε υπερασπίζεται τα εργατικά συμφέροντα ή αν στοχεύει απλώς στη διαχείριση του υπάρχοντος συστήματος που στη σημερινή νεοφιλελεύθερη εκδοχή του αφήνει μηδαμινά περιθώρια ανάσας στους εργαζόμενους, οπότε υποχωρεί στα εργοδοτικά συμφέροντα.

Οι συνέπειες αυτής της διαχειριστικής στρατηγικής είναι γνωστές σε όλους μας. Οι συντεχνίες και συνολικά οι εργαζόμενοι δεν κατάφεραν να αποκρούσουν την επίθεση που δέχτηκαν από το κεφάλαιο. Οι όποιες προσπάθειες έγιναν για κινητοποίηση του εργατικού κινήματος έπαιρναν αμέσως χαρακτήρα εκτόνωσης με ευθύνη των συνδικαλιστικών ηγεσιών που στόχευαν στη διαχείριση του θυμού και της αγανάκτησης των εργαζομένων και σε καμία περίπτωση στην επανάκτηση των χαμένων δικαιωμάτων και στην οργάνωση της αντεπίθεσης. Χαρακτηριστικές ήταν οι ολιγόωρες στάσεις εργασίας από διάφορους κλάδους εργαζομένων, χωρίς προοπτική για κάτι μαζικότερο και με μεγαλύτερη διάρκεια, όπως και οι λιγοστές συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας (ακόμα και μέρα Σάββατο, ούτε καν καθημερινή) που οργάνωνε συνήθως η ΠΕΟ, ενώ η ΣΕΚ δεν κινήθηκε ούτε καν "για την τιμή των όπλων".

Πώς απαντάμε

Η εύκολη (φαινομενικά) λύση είναι ως εργαζόμενοι να απαξιώσουμε κι άλλο το θεσμό των συνδικάτων και να συμβάλλουμε στον αφανισμό τους. Είναι, όμως, αυτό προς τη σωστή κατεύθυνση; Μπορούμε ατομικά ο καθένας μας να αντιμετωπίσουμε την ολομέτωπη και πολύπλευρη επίθεση των εργοδοτών; Η απάντηση είναι ξεκάθαρη: ΟΧΙ.

Η συντεχνία αποτελεί ασπίδα προστασίας και όπλο για τους εργαζόμενους. Αρκεί να συνειδητοποιήσουμε ένα πράγμα: **Οι συντεχνίες ανήκουν πρωτίστως στα μέλη τους**, σε όλους εμάς που τους δίνουμε ύπαρξη, και μετά στις ηγεσίες τους. Είναι το καταφύγιό μας για ανασυγκρότηση και οργάνωση των αγώνων μας, για να περάσουμε στην αντεπίθεση. Καθήκον μας και συμφέρον μας ως εργαζόμενοι είναι να ενταχθούμε σε αυτές και να ενισχύσουμε το βαθμό εκπαίδευσης, ταξικής συνείδησης και οργάνωσής τους. Και επειδή αυτά δεν μπορούν να αποκτηθούν μόνο μέσα από ατομικές πρωτοβουλίες, χρειάζεται να φτιάξουμε καλά οργανωμένα σύνολα που σχηματίζονται μέσα από τη συλλογική δράση, την εμπειρία συμμετοχής στους μαζικούς αγώνες, το δέσιμο και τη συμπόρευση μεταξύ των διαφόρων κλάδων, την εκπαίδευση και την πολιτικοποίηση των μελών.

Μέσα από την δραστήρια και ενεργή παρουσία μας στη συντεχνία αφαιρούμε από την ηγεσία την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων που μέχρι τώρα έπαιρναν για εμάς χωρίς εμάς. Ο ρόλος της ηγεσίας περιορίζεται από το ρόλο του συνομιλητή με το πολιτικό σύστημα που είχε μέχρι σήμερα, σε αυτόν του απλού εκτελεστή των αποφάσεων που όλοι εμείς, τα μέλη, πήραμε συλλογικά μέσα από συνελεύσεις της βάσης.

Να ανακτήσουμε τον έλεγχο από τα κάτω

Οι πορείες, οι διαμαρτυρίες, οι απεργίες αποτελούν μια πρώτη απόπειρα απάντησης από την πλευρά των εργαζομένων. Τις περισσότερες φορές ξεκινούν σπασμωδικά και με δισταγμό, αλλά μέσα από την οργάνωση και τη στόχευση μπορούν να γενικευτούν και να μετατραπούν σε μια ευρύτερη πολιτική αμφισβήτηση και σύγκρουση ενάντια στη κυβέρνηση, τους εργοδότες, το καπιταλιστικό σύστημα. Γιατί κανένας δε γνωρίζει ή πράττει καλύτερα παρά οι ίδιοι αγωνιζόμενοι εργαζόμενοι, όταν αποφασίζουν συλλογικά να πάρουν τη ζωή στα χέρια τους. Αυτοί που στο δρόμο, οργανωμένα, μαζικά και στοχευμένα θα αναζητήσουν ένα καλύτερο αύριο για αυτούς και τα παιδιά τους. Που θα απαιτήσουν και θα κατακτήσουν ό,τι δικαιωματικά τους ανήκει, αφού ως παραγωγοί του πλούτου έχουν πάντα στο πλευρό τους το δίκαιο του αγώνα τους, το δίκαιο των πολλών.

Είναι επιτακτική ανάγκη όλοι εμείς οι άνεργοι και οι άνεργες, οι μετανάστες και οι ντόπιοι, οι νέοι και οι μεγαλύτεροι εργαζόμενοι και εργαζόμενες να ενταχθούμε ενεργά στις συντεχνίες. Η μόνη ελπίδα μας βρίσκεται στο δυνάμωμα των συντεχνιών και στον έλεγχό από τη βάση τους για αγώνες σε ταξική κατεύθυνση στην Κύπρο και διεθνώς.

"Ερωτήσεις ενός εργάτη που διαβάζει: Ποιος έχτισε τη Θήβα την εφτάπυλη;/ Στα βιβλία δε βρίσκεις παρά των βασιλιάδων τα ονόματα/ Οι βασιλιάδες κουβάλησαν τα αγκωνάρια;/…Κάθε σελίδα και μια νίκη..Ποιος μαγείρεψε τα νικητήρια συμπόσια;/ Ποιος πλήρωσε τα έξοδα;/ Πόσες και πόσες ιστορίες./ Πόσες και πόσες απορίες"

(Μπ. Μπρεχτ)

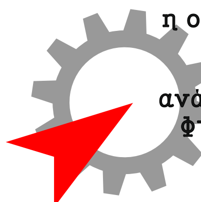
του Μάνου Μαθιουδάκη

Μετανάστες κι εργασία στην Κύπρο

Η μετανάστευση είναι ένα φαινόμενο άρρηκτα δεμένο με την ανάπτυξη της ανθρώπινης κοινωνίας. Σήμερα υπολογίζεται ότι περίπου **232 εκ άνθρωποι ζουν σε χώρα άλλη από αυτή που γεννήθηκαν**, ενώ στην Ευρώπη των 27 υπολογίζεται ότι ζουν πέραν των 33 εκ ανθρώπων με υπηκοότητα άλλη από αυτή της χώρας παραμονής τους.

Η συμβολή των μεταναστών στην παραγωγική διαδικασία αποτελεί μια κρίσιμη παράμετρο της σύγχρονης καπιταλιστικής ανάπτυξης. Η ανάγκη για αναδόμηση της κατεστραμμένης από τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο Ευρώπης, συνδυάστηκε με την πτώση των αποικιοκρατικών καθεστώτων τις δεκαετίες του '50 και του '60, ευνοώντας τη δημιουργία μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών τόσο εντός του ευρωπαϊκού χώρου όσο και από τρίτες χώρες. Η Κύπρος, ως μετα-αποικιακό κράτος,υπήρξε παραδοσιακά χώρα εξαγωγής εργατικού δυναμικού (προς το Η.Β, την Αυστραλία, τις Η.Π.Α, την Αφρική κ.α.). **Ταυτόχρονα, η οικονομική καταστροφή που ακολούθησε τα γεγονότα του 1974, δημιούργησε τεράστια περιθώρια οικονομικής ανάπτυξης, τα οποία οι πλατιές μάζες των φτωχοποιημένων Κύπριων εργαζόμενων κάλυψαν μέσω σκληρής και φθηνής δουλειάς για αρκετά χρόνια.**

Από τη δεκαετία του '80 και ύστερα, η δυνατότητα του ντόπιου δυναμικού να καλύπτει τις ανάγκες της παραγωγής (ειδικά σε τομείς χαμηλής ειδίκευσης) αρχίζει να μειώνεται, με αποτέλεσμα, στις αρχές της δεκαετίας του '90, να αίρονται οι περιορισμοί και να φθάνουν μετανάστες, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το κενό της προσφοράς (φθηνής) εργασίας. Ταυτόχρονα, το ντόπιο εργατικό δυναμικό καλύπτει περισσότερες θέσεις υψηλής ειδίκευσης ή/και επιστημονικής κατάρτισης, γεγονός το οποίο με τα χρόνια διαμόρφωσε τον εργασιακό χάρτη όπως τον γνωρίζουμε σήμερα: οι κύπριοι εργαζόμενοι να απασχολούνται με σαφώς μεγαλύτερη αναλογία σε τομείς υψηλής τεχνικής/επιστημονικής κατάρτισης και οι μετανάστες να απασχολούνται κατά κανόνα ή σχεδόν αποκλειστικά (στην περίπτωση όσων προέρχονται από χώρες εκτός ΕΕ) σε χειρωνακτικές εργασίες και τομείς χαμηλής ειδίκευσης.

η οικονομική καταστροφή που ακολούθησε τα γεγονότα του 1974, δημιούργησε τεράστια περιθώρια οικονομικής ανάπτυξης, τα οποία οι πλατιές μάζες των φτωχοποιημένων Κύπριων εργαζόμενων κάλυψαν μέσω σκληρής και φθηνής δουλειάς για αρκετά χρόνια.

Διαίρει και βασίλευε

Η διαδικασία υποδοχής των αλλοδαπών εργαζόμενων οργανώθηκε με τρόπο που ευνοεί την εξυπηρέτηση ενός εύρους αναγκών του κεφαλαίου. Οι ανάγκες αυτές είναι καταρχήν οικονομικές και αφορούν στην καίρια απαίτηση για απροβλημάτιστη

μεγιστοποίηση των κερδών. Αυτή η απαίτηση αφορά φυσικά το σύνολο της παραγωγικής διαδικασίας και οπωσδήποτε και τους ντόπιους εργαζόμενους. Δεν είναι, όμως, εύκολο να επιβληθούν οι ίδιες (δυσμενείς) συνθήκες εργασίας και διαβίωσης ομοιόμορφα στον πληθυσμό των εργαζόμενων, εξαιτίας της αντικειμενικής διαφοράς πολιτικής, κοινωνικής και συνδικαλιστικής ισχύος μεταξύ τους.

Για το λόγο αυτό, στους τομείς όπου η εργασία παρέχεται αποκλειστικά από μετανάστες (οικιακές βοηθοί, γεωργία - κτηνοτροφία) και όπου καμία απαίτηση για διαβούλευση δεν υπήρχε, θεσμοθετήθηκαν ευθύς εξαρχής όροι εργοδότησης, καθεστώτα παραμονής και μισθοί που να ικανοποιούν στο ακέραιο τις ανάγκες των εργοδοτών. Έτσι, ρυθμίζεται η διάρκεια και η φύση των αδειών παραμονής ώστε να ελαχιστοποιεί τις προοπτικές ένταξης/πολιτικής συμμετοχής του μετανάστη στην κοινωνία, ορίζονται μισθοί αδιανόητοι για την πλειονότητα της υπόλοιπης εργατικής τάξης, ενώ ο εργοδότης διαθέτει τεράστια περιθώρια χειραγώγησης του μισθωτού, καθώς από τη στάση του εξαρτάται άμεσα η έκδοση/ανάκληση του καθεστώς παραμονής του τελευταίου. Διαμορφώνεται δηλαδή ένα σκηνικό που ευνοεί την υπερεκμετάλλευση και την ασυδοσία επί του τμήματος εκείνου των εργαζόμενων που δεν μπορεί να αμυνθεί.

Αν και η ανάγκη του κεφαλαίου για μεγιστοποίηση των κερδών μέσω της συμπίεσης του κόστους της εργασίας καλύπτεται περίφημα στις περιπτώσεις των εργαζόμενων από τρίτες χώρες χάρη στην παραπάνω -νόμιμη- διαδικασία, εκεί ωστόσο που βρίσκει λαμπρές δυνατότητες, είναι η "παράνομη" εργασία.

Η παράνομη διαμονή πηγή υπερκέρδους

Οι μετανάστες που λόγω της έλλειψης νομιμοποιητικών επιλογών αναγκάζονται να ζουν χωρίς έγγραφα για μικρές ή μεγάλες περιόδους, αποτελούν τον κορμό ενός άτυπου αλλά απόλυτα αναγκαίου και ευέλικτου συστήματος εκμετάλλευσηςΠρόκειται για ένα μοντέλο εργασίας ευρέως διαδεδομένο σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες, παρά τις υπαρκτές αποκλίσεις στα μεγέθη και στην ένταση της εκμετάλλευσης.

Διογκώθηκε και διευρύνθηκε τα χρόνια της στροφής στο νεοφιλελευθερισμό και αφορά κυρίως παραδοσιακούς τομείς εργασίας, όπου εξακολουθεί να υπερτερεί σημαντικά η ανάγκη για "ζωντανή" εργασία έναντι "νεκρής" (μέσω της εισαγωγής τεχνολογίας) επειδή αυτή είναι ασύμφορη, μη πρακτική κλπ..

Ο κατασκευαστικός τομέας, ο τουρισμός, η συντήρηση/επισκευή κατοικιών, οι μικρομεσαίες βιοτεχνίες κλπ είναι χαρακτηριστικοί τομείς στους οποίους η φθηνή, άτυπη, εργασία απαλλαγμένη από εργοδοτικές υποχρεώσεις (κοιν. ασφαλίσεις, άδειες κλπ) και στοιχειώδη δικαιώματα ανθεί.

Στην Κύπρο των περίπου 4 δεκαετιών υψηλών ρυθμών ανάπτυξης, το θαύμα της γιγάντωσης του κατασκευαστικού τομέα και του τουρισμού στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στην προσφορά άτυπης εργασίας αλλοδαπών εργαζόμενων με η χωρίς χαρτιά. Αντίστοιχες διαπιστώσεις και με αρκετά επεξεργασμένη τεκμηρίωση υπάρχουν για τις ΗΠΑ αλλά και για άλλες ανεπτυγμένες χώρες, με τα στοιχεία να συνηγορούν ότι η άτυπη μετανάστευση συνεισφέρει σημαντικά στην αύξηση της παραγωγικότητας, τη δημιουργία επιπλέον θέσεων εργασίας και κερδών. Φυσικά, με τίμημα την ανασφάλεια και την εκμετάλλευση των εργαζόμενων.

Έλεγχος και όχι σταμάτημα

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ότι οι διακηρύξεις για την πάταξη της παράνομης μετανάστευσης και της άτυπης εργασίας εντάθηκαν τα χρόνια της κρίσης. Αυτό έγινε, εν μέρει, στη βάση μιας προσδοκίας δημοσιονομικής ανάκαμψης δεδομένου ότι τα κράτη, είτε έχουν φορτωθεί κανονικά τα χρέη των τραπεζών είτε παρουσιάζουν μείωση εσόδων λόγω της γενικής ύφεσης και της πτώσης των ρυθμών ανάπτυξης. Η λεγόμενη "παραοικονομική" δραστηριότητα δυσχεραίνει την άμεση είσπραξη φόρων, εισφορών κλπ. και ο χαρακτήρας της ύφεσης έχει θέσει αναβαθμισμένες δημοσιονομικές απαιτήσεις.

Ωστόσο, για τα συμφέροντα των εργοδοτών, τα γενικότερα οικονομικά οφέλη της "παραοικονομικής" δραστηριότητας, με την έννοια της ευελιξίας, των εξευτελιστικών μισθών και της κάλυψης ουσιωδών κενών στην παραγωγή που παρέχει η εργασία των άτυπων μεταναστών, δεν μπορούν απλά να παραμεριστούν, πόσο μάλλον να αντικατασταθούν από τις ευθύνες της νόμιμης εργοδότησής τους. Σε συνδυασμό μάλιστα με το υπέρογκο κόστος ελέγχου κάθε σημείου εισόδου (το οποίο κανένα κράτος δεν θέλει να επωμιστεί) οι διακηρύξεις τερματισμού της "λαθρομετανάστευσης" μετατρέπονται περισσότερο σε κρατικές προσπάθειες ελέγχου παρά κατάργησης των μεταναστευτικών ροών.

Η ανάγκη για τον έλεγχο αυτό δεν οφείλεται μόνο στους όποιους σχεδιασμούς δημοσιονομικής φύσης, αλλά εξυπηρετούν ένα άλλο κρίσιμο στοιχείο ιδεολογικού χαρακτήρα. Αυτό της πολιτικής προπαγάνδας.

Περιορισμός των εργατικών δικαιωμάτων στο όνομα της λαθρομετανάστευσης

Η συστηματική ανάδειξη του "προβλήματος της λαθρομετανάστευσης" ως πεδίο προπαγάνδας σχετίζεται με τις πολιτικές προϋποθέσεις που χρειάζεται το κεφάλαιο για να εξασφαλίζει τη μέγιστη δυνατή συμπίεση του εργατικού κόστους. Πρόκειται για την ανάγκη να αξιοποιηθεί η παρουσία μεταναστών (άτυπων και μη) για λόγους "νομιμοποίησης" και εφαρμογής πολιτικών και πρακτικών που στρέφονται ενάντια στο σύνολο της εργατικής τάξης. Είναι χαρακτηριστικό ότι η σύνδεση της παράνομης εισόδου και εργασίας των "λαθρομεταναστών" με τα στραβά της οικονομίας, την αύξηση της ανεργίας των ντόπιων εργαζόμενων κλπ, ανάγεται σε πάγια θέση των πολιτικών ηγεσιών που επιχειρούν να πείσουν τους ψηφοφόρους τους να υποστούν μνημόνια, λιτότητα και καταστολή για τις ανάγκες εξασφάλισης συμφερόντων της οικονομικής ολιγαρχίας.

Στοχοποιείται λοιπόν ιδεολογικά η άτυπη μετανάστευση, στα πλαίσια του ποθητού συμβιβασμού μεταξύ των κρατικών αναγκών και αυτών της εργοδοσίας και της παραγωγής, προκειμένου να επιτευχθεί ο κοινός τόπος: Η "νόμιμη ατυποποίηση" -αν επιτρέπεται ο όρος- των όρων εργασίας του συνολικού πληθυσμού, μέσω της καταρράκωσης του μισθού, του κράτους πρόνοιας, της αύξησης των ορίων συνταξιοδότησης, της μείωσης των εργοδοτικών υποχρεώσεων προς τον μισθωτό κλπ.

Σε κάθε περίπτωση, για τον κόσμο της εργασίας και την Αριστερά, ειδικά στις σημερινές συνθήκες κρίσης και επίθεσης στα κεκτημένα της εργατικής τάξης ως σύνολο, χρειάζεται να είναι σαφές ότι η διάκριση των συμφερόντων μεταξύ ντόπιων και ξένων εργαζόμενων, νόμιμων και παράνομων κλπ, αποτελεί απλά ένα εργαλείο εξειδίκευσης της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης στη βάση διαχωρισμών που η ίδια η οικονομική ελίτ επιβάλλει. Εδραιώνοντας (νόμιμες ή άτυπες) συνθήκες εντατικοποίησης σε μερίδες εργαζομένων, υποβιβάζοντας την ανθρώπινη υπόστασή τους στο επίπεδο του εργαλείου/αναλώσιμου, διεκδικεί για τον εαυτό της τη δυνατότητα να παρασιτοζωεί στις πλάτες όλων μας. Είναι βέβαιο ότι χωρίς αυτό το εργαλείο, οι απολογητές αυτής της κατάστασης θα βρίσκονταν σε πολύ δύσκολη θέση. Χρέος μας, λοιπόν, είναι να τους το αφαιρέσουμε.

του Παναγιώτη Αχτσιόγλου

Σέλμα: Δράμα κοινωνικών δικαιωμάτων, δωματίων και δρόμων

Η Σέλμα, η μικρή αμερικάνικη κωμόπολη της Αλαμπάμα, όπου διαδραματίστηκε μια από τις σημαντικότερες πορείες του αγώνα των μαύρων για τη διεκδίκηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων, θα μπορούσε, απλώς, να είναι ένας τόπος όπου η ιστορία έζησε σκοτεινές, αλλά ξεχασμένες στιγμές. Τα γεγονότα θα μπορούσαν να έρχονται στη μνήμη ως μια δυσάρεστη ανάμνηση βίαιων αλλά κερδισμένων αγώνων. Η νέα ταινία της Άβα Ντι Βερνέ, ωστόσο, αποπνέει την αίσθηση μιας ανολοκλήρωτης μάχης. Μιας μάχης που ακόμη δίνεται. Ίσως όχι με τους ίδιους όρους, αλλά το ίδιο απαιτητική, το ίδιο συλλογική, το ίδιο αναγκαία. Μια μάχη που, στο πρόσωπο ενός από τους μεγαλύτερους πολιτικούς και κοινωνικούς ηγέτες στην παγκόσμια ιστορία, βρήκε τον μεγάλο εκφραστή της, το ισχυρότερο ηθικό στήριγμα. Αυτόν που εναντιώνεται στη βία ζητώντας ισότητα, δικαιοσύνη και κυρίως ελευθερία. Που αντιλαμβάνεται ότι χωρίς τα ίσα πολιτικά δικαιώματα, χωρίς το ουσιαστικό και από καιρό κατοχυρωμένο δικαίωμα στην ψήφο, "τότε δεν υπάρχεις, τότε δεν μπορείς να λογαριάζεσαι άνθρωπος ...".

Η ταινία εντοπίζει πολύ γρήγορα το περιεχόμενό της, την καθημερινότητα δηλαδή μιας ταραγμένης εποχής. Πολύ εύστοχα, έχει ως κεντρικό άξονα τη μεγαλειώδη ειρηνική πορεία του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ και των συναγωνιστών του από τη Σέλμα στο Μοντγκόμερι προτού αναχαιτιστούν βίαια από την αστυνομία και την πολιτοφυλακή της Αλαμπάμα. Παράλληλα, εστιάζει στη λεπτομερώς οργανωμένη ηγεσία του Δρ. Κινγκ στο κίνημα, στην πίστη του στο ότι μια ειρηνική μορφή διαμαρτυρίας έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει τεράστιων διαστάσεων δύναμη και μπορεί να αποβεί περισσότερο αποτελεσματική από έναν ένοπλο αγώνα (η σχέση του με τον άλλο ηγέτη των μαύρων, τον Μάλκομ-Χ, τυγχάνει ελάχιστης αναφοράς), αλλά κυρίως στις εξαντλητικές διαπραγματεύσεις, τις συμφωνίες και τους πολιτικούς συμβιβασμούς που γίνονται σε γραφεία υπό το βλέμμα επιμελώς τοποθετημένων πορτρέτων παλαιότερων προέδρων.

Η μάχη φτάνει να δίνεται κυρίως στα παρασκήνια, καθώς ο Κινγκ προσπαθεί απεγνωσμένα να πείσει έναν αμφιλεγόμενης ηθικής και μη ιδιαίτερα συνεργάσιμο πρόεδρο Λύντον Τζόνσον (μακιαβελική φιγούρα του Τομ Γουίλκινσον που κοιτά κυρίως να προστατεύσει τη φήμη και την επανεκλογή του) σε τέτοιο βαθμό, όμως, που φτάνεις σε σημείο να νομίζεις ότι χάνεις τελικά τις σκηνές των πραγματικών γεγονότων. Σε εκείνες τις στιγμές, έρχεται ο φλογερός λόγος του πρωταγωνιστή να ανυψώσει το εγχείρημα, ενώ οι περιορισμένες μεν, αλλά ουσιώδεις σκηνές βίας και καταστολής, σε κάνουν να αναρωτιέσαι πώς είναι δυνατόν ένας ολόκληρος λαός, που έχει υποστεί τόσο πολλά, να συμφωνεί τελικά στην ιδέα ότι η απάντηση στη βαρβαρότητα είναι η ειρηνική και γεμάτη αυταπάρνηση συμμετοχή. Οι προσωπικές στιγμές αμφισβήτησης (την κρίσιμη στιγμή που ο αγώνας ζητά συλλογικές και όχι προσωπικές θυσίες), δίνουν τη θέση τους στη μοιραία και συγκλονιστική παραδοχή ότι ο κόσμος που ακολουθεί, ενεργεί πια συνειδητά και είναι αποφασισμένος, είναι έτοιμος για όλα. Εκεί, λοιπόν, είναι που ο χαρακτήρας αποκτά μεγάλο ειδικό βάρος πετυχαίνοντας απόλυτα τη συναισθηματική σου εμπλοκή.

Η αφήγηση αναζωογονητική, διακόπτεται εύστροφα από μικρές δακτυλογραφημένες προτάσεις που εμφανίζονται στην οθόνη, δίνοντας την αίσθηση ότι όλες οι δράσεις του κινήματος παρακολουθούνται. Το μοναδικό, ίσως, μεμπτό της στοιχείο είναι ουσιαστικά το ίδιο από το οποίο πάσχουν σχεδόν όλες οι δραματοποιημένες ιστορικές ταινίες. Είναι αδύνατο να εισαγάγει ο σκηνοθέτης την προσωπική του σφραγίδα, να πάρει ρίσκο, να διακινδυνέψει κινηματογραφικά. Εμποτισμένη με τη λάμψη και τη δόξα της προσωπικότητας που αποπειράται να περιγράψει, το φιλμ τελικά υπονομεύει τη ρεαλιστικότητά του, αφού φαντάζει περισσότερο στολισμένο απ' ότι χρειάζεται.

Παρ' όλες τις αστοχίες όμως, το "Selma" είναι μια ενστικτώδης ταινία με αξιοθαύμαστη εσωτερική δύναμη, που πέφτει στην άσφαλτο όπως και οι κατατρεγμένοι διαδηλωτές, αλλά με γενναιότητα ξανασηκώνεται και προχωρά μπροστά. Είναι τουλάχιστον αδικαιολόγητη η σχεδόν ολοκληρωτική απουσία της από τα φετινά Όσκαρ καθώς η Ακαδημία -η οποία απαρτίζεται κατά 90% από λευκούς και κατά 76% από άνδρες- επέλεξε τον προπαγανδιστικό λόγο του "American sniper" του Ίστγουντ. Μπορεί τελικά η δικαίωση που αποπνέει ο επίλογος, η αίσθηση της διαβεβαίωσης ότι η μάχη έχει πια κερδηθεί, να μοιάζει αν όχι δυνητικά επικίνδυνη τότε σίγουρα άβολα απατηλή.

Ισπανία: Κίνημα 22M

Ένα χρόνο μετά τις πρώτες πορείες αξιοπρέπειας οι Ισπανοί ξαναβγήκαν στους δρόμους. Εκατοντάδες χιλιάδες συγκεντρώθηκαν στη Μαδρίτη, το Σάββατο 21 Μάρτη διαδηλώνοντας ενάντια στη λιτότητα, διεκδικώντας όπως λέει και το κεντρικό τους σύνθημα: «Ψωμί, δουλειά, στέγη και αξιοπρέπεια». Το εντυπωσιακό για άλλη μια φορά είναι οι πορείες διαδηλωτών που ξεκινούν με τα πόδια από όλη την Ισπανία καταλήγοντας στην Μαδρίτη. Το μανιφέστο των συλλογικοτήτων 22M (που σημαίνει 22 Μάρτη σε ανάμνηση των περσινών τεράστιων διαδηλώσεων), είναι ακόμα πιο ριζοσπαστικό από το περσινό, αποτυπώνοντας τις αλλαγές στις συνειδήσεις των Ισπανών τον τελευταίο χρόνο. Ακολουθεί μεταφρασμένο απόσπασμα του κειμένου (πηγή: Rproject)

Σήμερα, εν έτει 2015 είμαστε αντιμέτωποι με μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση, μια οριακή κατάσταση, έκτακτης ανάγκης, η οποία μας υποχρεώνει να δώσουμε μια συλλογική και μαζική απάντηση ως εργατική τάξη, ως πολίτες και ως λαοί... Μας έχουν αρπάξει την ελευθερία. Στον καπιταλισμό δεν χωράνε οι πολλές ελευθερίες και τα δικαιώματα της κοινωνικής πλειοψηφίας. Πρόκειται για ένα σύστημα που νοιάζεται αποκλειστικά για το ιδιωτικό όφελος των λίγων και που οδηγεί αναπόφευκτα στην περιβαλλοντική και κοινωνική καταστροφή με ανυπολόγιστες συνέπειες...

Οι διάφορες κυβερνήσεις κινούνται εκτός νομιμότητας, μετατρέπουν τα δικαιώματα μας σε μια μεγάλη αγοραπωλησία θέλοντας να διατηρήσουν τη διαφθορά. Τη διαφθορά που μοιάζει να έχει τους δικούς της αυτόνομους κανόνες αλλά δεν είναι ανεξάρτητη από το οικονομικό σύστημα, το οποίο είναι δομικό στοιχείο της κοινωνίας και αναγκαίο για την ανάπτυξη του καπιταλισμού. Τόσο οι διαφθορείς, όσο και αυτοί που αποδέχονται να γίνονται θύματα της διαφθοράς αποτελούν μέρος αυτού του άδικου συστήματος παραγωγής και διανομής του πλούτου... Διεκδικούμε λοιπόν να φύγουν. Να φύγει η κυβέρνηση της δεξιάς και, επίσης, όλες οι κυβερνήσεις που περικόπτουν τα βασικά κοινωνικά μας δικαιώματα, όλες οι κυβερνήσεις που συνεργάζονται με τις πολιτικές της τρόικας...

Γι' αυτό απευθύνουμε κάλεσμα να γεμίσουμε με αξιοπρέπεια και εξεγερσιακή διάθεση τους δρόμους, με μια τεράστια κινητοποίηση που θα υπερασπίζεται το δικαίωμα σε μια αξιοπρεπή ζωή για όλους τους ανθρώπους. Καλούμε το λαό της Ισπανίας να βγει στους δρόμους και να συμμετέχει στις διαδηλώσεις που οργανώνονται από το κίνημα 22M.

Καναδάς: Maple Spring Reloaded

Το «Maple Spring» του 2012 ήταν ένα μαζικό φοιτητικό κίνημα που απαιτούσε να μην αυξηθούν τα δίδακτρα και τελικά ανάγκασε την κυβέρνηση να αποσύρει τον σχετικό νόμο. Τρία χρόνια μετά οι φοιτητές και ευρύτερα κομμάτια της κοινωνίας του Κεμπέκ ξαναπιάνουν το νήμα του Maple Spring και βγαίνουν πάλι στους δρόμους. Το νέο κίνημα πάει ένα βήμα παραπέρα από αυτό του 2012: Οι φοιτητές δεν είναι οι μόνοι που εμπλέκονται. Συμμετέχουν, επίσης, κοινοτικές ομάδες και συνδικάτα από τους τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας.

Ενώ οι διαδηλώσεις του 2012 επικεντρώνονταν στις αυξήσεις των διδάκτρων, το εύρος των αιτημάτων αυτή τη φορά γύρω είναι πολύ μεγαλύτερο. Οι διαδηλωτές εναντιώνονται στα μέτρα λιτότητας της επαρχιακής κυβέρνησης και στις περικοπές των κοινωνικών δαπανών ιδιαίτερα σε τομείς όπως η εκπαίδευση και η υγεία. Στις πρόσφατες διαδηλώσεις, ένα κομμάτι του κινήματος ζήτησε υψηλότερα ποσοστά φορολόγησης των επιχειρήσεων, αυστηρότερους περιβαλλοντικούς κανονισμούς και να μπει ένα τέλος στην εξάρτηση από το πετρέλαιο.

Η καναδική αστυνομία και η δεξιά κυβέρνηση υιοθέτησαν τη στρατηγική της έντασης. Χρησιμοποιήθηκαν εκτεταμένα δακρυγόνα, λαστιχένιες σφαίρες και βόμβες κρότου/λάμψης σε μια απόπειρα καταστολής του κινήματος. Μάλιστα έφτασαν να κηρύξουν παράνομη τη διαδήλωση στις 22 Μάρτη, που παρόλα αυτά ήταν μαζικότατη.

Η συνέχεια του κινήματος μέχρι τη νίκη είναι κρίσιμη οχι μόνο για τον Καναδά. Σε μια περίοδο γενικευμένης κρίσης του συστήματος και εφαρμογής πολιτικών ακραίας λιτότητας διεθνώς, μια τέτοια νίκη θα ενδυναμώσει τους συλλογικούς αγώνες ενάντια στη λιτότητα παντού. Οι αγώνες στον Καναδά δείχνουν ότι τα κινήματα μπορούν να νικήσουν όταν οι εργαζόμενοι και οι φοιτητές παλεύουν μαζί και οχι ο καθένας για τα «δικά του» αιτήματα. Τα αιτήματα είναι κοινά στη βάση τους και έχουν να κάνουν με το τσάκισμα των πολιτικών λιτότητας.

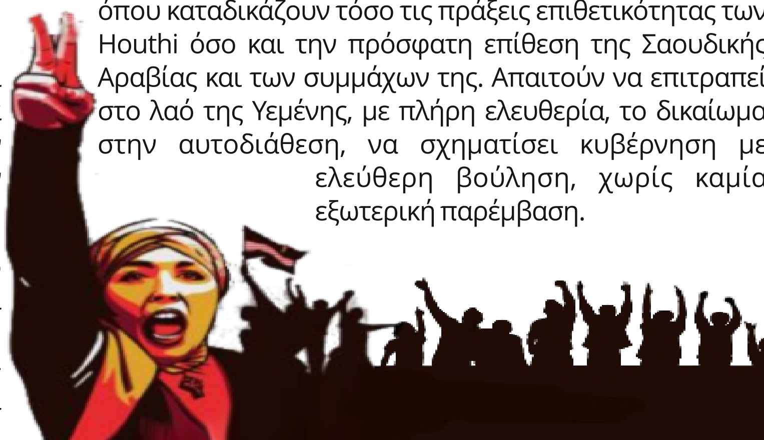
Υεμένη: Όχι στον πόλεμο

Τα μεσάνυχτα μεταξύ 26 και 27 Μαρτίου, πολεμικά αεροσκάφη που ανήκουν σε δέκα αραβικές και μουσουλμανικές χώρες, με επικεφαλής τη Σαουδική Αραβία, ξεκίνησαν επιδρομή στην Υεμένη, με το πρόσχημα της αντιμετώπισης της σχισματικής πολιτοφυλακής της Υεμένης (τους αντάρτες Houthi). Οι Houthi συνδέονται με το Ιράν, απειλούν να πάρουν τον έλεγχο της Υεμένης και να ανατρέψουν την κυβέρνηση του Hadi. Την επέμβαση υποστηρίζουν τόσο δυτικές ιμπεριαλιστικές κυβερνήσεις όσο και οι περισσότερες αραβικές κυβερνήσεις, οι οποίες εξέφρασαν τη συμφωνία τους σε μια σύνοδο κορυφής στο Σαρμ ελ-Σέιχ αμέσως μετά την έναρξη των εχθροπραξιών.

Εκτός από τη στήριξη στον πόλεμο κατά της Υεμένης η σύνοδος κορυφής αποφάσισε να σχηματίσει μια κοινή στρατιωτική δύναμη με στόχο να αντιμετωπίσει ό,τι αυτές οι κυβερνήσεις αντιλαμβάνονται ως «απειλή για το [Αραβικό] έθνος στο σύνολό του, να διασφαλίσει την προστασία του» και, πάνω απ' όλα, την προστασία των δικών τους καθεστώτων.

Η διατύπωση καταδεικνύει πώς χρησιμοποιούν το «αραβικό έθνος» κατά περίπτωση, εν προκειμένω για να νομιμοποιήσουν την επέμβασή τους σε μια άλλη αραβική χώρα, μια επέμβαση που γίνεται για γεωπολιτικά και οικονομικά κέρδη. Είναι σαφές ότι τα κύρια θύματα της επίθεσης θα είναι ο άμαχος πληθυσμός, που δεν έχει σχέσεις με κανέναν από τους αντικρουόμενους. Οι καταστροφές υποδομών και οι «παράπλευρες απώλειες» όμως θα πληρωθούν με αίμα από τους εργαζόμενους. Μάλιστα όλα αυτά συμβαίνουν σε μια από τις φτωχότερες χώρες στην αραβική περιοχή και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στις αποφάσεις της συνόδου κορυφής δεν υπάρχει καμία αναφορά στον Παλαιστινιακό λαό, παρά την πρόσφατη ισραηλινή επίθεση στη Γάζα και τις τεράστιες ανθρώπινες και υλικές απώλειες που προκάλεσε. Έξι επαναστατικές μαρξιστικές οργανώσεις από αραβικές χώρες εξέδωσαν δήλωση όπου καταδικάζουν τόσο τις πράξεις επιθετικότητας των Houthi όσο και την πρόσφατη επίθεση της Σαουδικής Αραβίας και των συμμάχων της. Απαιτούν να επιτραπεί στο λαό της Υεμένης, με πλήρη ελευθερία, το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση, να σχηματίσει κυβέρνηση με ελεύθερη βούληση, χωρίς καμία εξωτερική παρέμβαση.

Λίγα λόγια για εμάς

Δημιουργήσαμε την οργάνωση Γρανάζι με βάση την πεποίθηση ότι η αντικαπιταλιστική σκέψη και δράση είναι αναγκαίο εργαλείο σε όλα τα μέτωπα και στόχο τη δραστηριοποίηση όλο και περισσότερων ανθρώπων σε αυτήν την κατεύθυνση.

Στο δρόμο αυτό, δε βαδίζουμε μόνοι μας. Είμαστε κομμάτι του ντόπιου, ευρωπαϊκού και παγκόσμιου κινήματος που έρχεται σε ρήξη με τον καπιταλισμό και γνωρίζει την αυξανόμενη κινητοποίηση και στήριξη εκατομμυρίων ανθρώπων. Μια κινητοποίηση που φέρει τη συνείδηση της δύναμης του εργατικού κινήματος και των καταπιεσμένων. Μια κινητοποίηση που ανοίγει το δρόμο για την κατάκτηση της πραγματικής δημοκρατίας, της δημοκρατίας που θέλει τους εργαζόμενους και το λαό να αναλαμβάνουν τον έλεγχο σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, να αναλαμβάνουν τον έλεγχο της ίδιας τους της ζωής.

Η οργάνωση Γρανάζι:

- Παλεύει για την ανατροπή του ταξικού καπιταλιστικού συστήματος και τη δημιουργία μιας κοινωνίας που θα καταργήσει την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, παλεύει δηλαδή για τη σοσιαλιστική αλλαγή της κοινωνίας μέσα από την κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής
- Προβάλλει τον ταξικό προσανατολισμό και το διεθνιστικό χαρακτήρα της
- Υπερασπίζεται τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ισότητας και μάχεται ενάντια στο φασισμό, τον εθνικισμό και κάθε μορφή ρατσιστικών και σεξιστικών διακρίσεων
- Υποστηρίζει την οργάνωση της παραγωγής με τρόπο που να υπηρετεί τις κοινωνικές ανάγκες και τις απαιτήσεις για τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος

facebook.com/Rizospastiki.Aristera
twitter.com/GranaziOrg
http://granazi.org
granazi.org@gmail.com